

PÉTER I. ZOLTÁN

Gyermekkorom városa: Nagyvárad az '50-es években

Részlet egy készülő szubjektív váradi korrajzból

Társadalom

Nagyváradnak tudtommal egyetlen olyan utcája van, amelynek létrehozásától napjainkig nem változott meg a neve. Ez a Schubert utca. Számomra azért van különös jelentősége ennek a kis utcának, mivel itt éltem le a gyermekkoromat – életem első 18 évét – a 9. szám alatti házban.

Az első világháború után még néhány évig jobbára beépítetlen, zárt telkek húzódtak az igazságügyi palota mögött levő egykori bábaképezde – későbbi járványkórház – épületétől északra és keletre. Ezeket az 1920-as évek derekán felparcellázták. Ekkor alakították ki a törvényszék és a bábaképezde épületei közötti kis zsákutcából induló Schubert utcát, illetve az ebből a Fő utca irányába derékszögben leágazó Gheorghe Dima, illetve a Coriolan Pop (ma Snagovului) utcát. Az előbbi zeneszerző volt, az utóbbi ügyvéd, Bihar megye első román prefektusa 1919-ben, de még ugyanebben az évben meg is halt. Nem lehetett eléggé „vonalas” a kommunista hatalom számára, mert 1966-ban az utca nevét Snagovuluirra változtatták.

A húszas évek derekán kezdte el építeni a Palatinus cég ezekben az utcákban a korszerű földszintes és egyemeletes lakóházakat, közöttük a 9. szám alatti, ahol a gyermekkoromat töltöttem. Ez utóbbi ház kivitelezésében derekasan kivette részét a fiatal építész mérnök, Pintér István. Vélhetően ő volt a tervezője is a mi lakóházunknak, amely eredetileg egy család számára készült a századelő funkcionalista stílusában. Mikor szüleim friss házasként 1948-ban beköltöztek a házba, az már három lakrészre volt osztva, a földszinten két család, az emeleten egy harmadik

PÉTER I. ZOLTÁN
Podmaniczky-díjas
helytörténész, újságíró
(1949, Nagyvárad). 1991–
2009 között a *Bihari Napló*
munkatársa. A Budapesti
Műszaki Egyetem
műemlékvédő
szakmérnöki karán tanult.
1992-től számos
helytörténeti
és irodalomtörténeti
könyve jelent meg.

részére. a házhoz egy kis udvar is tartozott, amely számomra gyermekként a valóságosnál jóval nagyobbak tűnt.

1949. február havától lettem e ház lakója, miután hazahoztak a Szent József kórházból, ahol megszülettem. Itt cseperedtem fel, s ezen az akkor még csendes környéken játszottam barátaimmal.

Utcánkban az úttengely felé enyhén emelkedő úttestet még Körös-kő borította, mint ebben az időben a legtöbb utcában. a járdával párhuzamosan az esővíz elvezetésére szolgáló keskeny,

*A Schubert utca 9. szám alatt
laktunk 1967-ig. A három sarki
ablak a nappali szobánkhoz
tartozott*

némileg mélyített poros részt nem kövezték ki. Ezen jól lehetett biciklizni, nem rázott úgy, mint a köves útfelület. Egyébként ez a burkolat praktikusnak bizonyult, esőzések alkalmával hamar elnyelte a vizet. a rázós kőburkolat nemigen zavarta az akkori gyér forgalmat, hiszen csak néha haladt el utcánkban egy-egy gépkocsi. Néhány konfliktus gyakrabban, ahogy mi is ilyen egylovas bérkocsival jöttünk haza alkalmanként a nagyállomásról.

Hetente többször is végigzörgött az utcán a „szódás” egy szekéroldal nélküli egyszerű stráfkocsival. a platóján ott sorakoztak a fél- és egyliteres szódásüvegeket rejtő rekeszes szódás ládák. Néhány baniért cserélték talán hetente kétszer az üres üvegeket. Nem emlékszem arra, hogy a szódás verte volna a lovait, néha talán enyhén megsuhintotta őket az ostorral. a szólás mégis úgy szól: veri, mint szódás a lovát! Utánanézttem: nem az a kocsis verte a lovát, aki szikvizet szállított stráfkocsin, hanem az, amelyik egykoron a mosópor gyártásának alapanyagául szolgáló szódát fuvarozta nagy távolságról. És ő bizony erősen ostorozta a nagyon megterhelt szekereket húzó elfáradt lovakat.

Előzőleg szikvizet írtam szóda helyett. Ez a helyes elnevezés, de a köznyelvben mégis a szóda terjedt el. Ez volt a fröccs alapanyaga is, ha valaki ezt a szénsavas vizet borral keverte... Ma már tudom, Nagyváradon valamikor a XIX. század végén nyílt meg az első szikvízüzem, Budapesten már 1841-ben...

A szódás mellett akkoriban a jeges is rendszeresen járt az utcánkban. Szabályosan formált hosszú jégtáblákat hozott a családi hűtőszekrények fontos alapanyagaként. Hol voltak akkor még a korszerű frizsiderek? Arra nem emlékszem, hogy zárt lemezborítású kocsikkal is hoztak volna jégtáblákat, csak az maradt meg az emlékezetemben, hogy az egyszerű stráfkocsikon a táblák dél felé már erősen csöpögtek.

Aztán gyakran hallhattuk azt is, hogy: „Oblok!” Az üveges „tót” járta ilyenkor az utcát lassú járással, hátán farámába helyezett néhány tábla üveggel. a ráma alsó részén egy fiókszerű alkotmány volt, ebben tarthatta a szerszámait, no meg az elmaradhatatlan gittet. Nagy ritkán megtörtént, hogy behívta valaki a töröt ablaküvegét kicserélni. Később – ahogy

változott a város lakosságának nemzetiségi összetétele – az üveges is megtoldotta az „oblok” szót a román nyelvű ablakból (geam) formált „dzsámó” szóval...

Az is elhangzott néha, hogy: „Tollat veszek!”, de mi sohasem hívtuk be a testes asszonyt, hogy valamit is eladjunk neki.

Hetente rendszeresen megjelentek az utcaseprők is, lomhán seperve az utcát. Hofi Géza szavaival: „súlyosan sepertek, sohasem pihentek...” Seprés közben, ha kellett, a seprű végére szerelt spaknival felkaparták a lócitromot, majd a többi szeméttel együtt belapátolták a kézikocsiba. Hogy aztán hová vitték a szemetet, nem tudom, azt sem, hol lehetett akkor még a városi szeméttelep. Arról ellenben olvastam, hogy a sokat emlegetett és dicsőített századfordulón a szemetesek nemes egyszerűséggel a hidakról a Körösbe öntötték az odáig kocsikáztatott szemetet!

A járda seprése és tisztán tartása a lakók feladata volt. Nem kellett erre biztatni senkit, mindenki buzgón sepert, télen pedig lapátolta a havat, és hamuval vagy fűrészpórral szórta be a járdát, hogy ne csúszkáljanak az emberek. November 7-én – a fiatalok kedvéért: akkor „ünnepeztük” a nagy októberi szocialista forradalmat –, május elsején és egy idő után már augusztus 23-án is a járda szegélyköveit be kellett meszelni. a fák törzsét is bemeszelték váradi specialitásként a parkokban...

Természetesen ilyenkor a zászlót is ki kellett tenni a házakra. Az ötvenes években elegendő volt még a vörös színű, bár akkor is volt, aki trikolort tűzött ki, majd csak később lett kötelező mindkettő.

Az utca páros oldalán csak a Dima és a Coriolan Pop utcai leágazások között voltak házak. a Schubert utca elejétől a Dima utcáig a járványkórház udvarának kerítése húzódott. Mindössze egy kis ház szakította meg ennek a kerítésnek a folytonosságát, nagyjából a telek közepén. a házhoz még egy ennél is kisebb udvar tartozott. Itt lakott a Somhegyi-Huszár nevű fényképészcsalád, s később itt volt a műtermük is. Egy időben gyakran fordultak meg itt a színészek, az utcára is kihallatszott az éneklésük. Valószínűleg nem hiányzott az eszem-iszom sem a dínomdánom mellől. Ennek az volt oka, hogy Huszár, a házaspár férfi tagja műdalszerzőnek vagy talán szövegírónak csapott fel, erősen áthallásos műveit végül egyszer bemutatták a színházban, vagy talán a nyári színházban. Ezt onnan tudom, hogy mi is kaptunk meghívót tőlük. Utána csend lett, nem jöttek már a színészek, csak a fényképezés folyt tovább még akkor is,

amikor mi már elköltöztünk az utcából...

A járványkórház több épületből állt. Ezeket eredetileg a bábaképezde számára építették még 1881-ben. Kezdetben csak két épület volt: egy földszintes udvari és egy utcára néző emeletes, L alakú. Ez utóbbi földszinti részében volt az intézeti igazgató tanár és főorvos, dr. Konrád Márk lakása. Fenn az emeleten öt nagy kórtermet létesítettek. Később újabb szárnyat építettek a Dima utca irányában.

Az 1944. június 2-i bombázás során „a bábaképző szélső kis épületét is érte egy bomba, a környező házak is nagyon megsérültek...” – olvasható a székesegyház Historia Domusában

dr. Lestyán Endre teológiai tanár, plébános tollából.
a bábaképezde lebombázott szélső kis épületének képtablaknyi része látható egy XX. század elején készült képeslapon is. a második világháború után a helyén már csak kerítés volt.

A város több pavilonból álló járványkórháza még a második világhégés idején is a velencei vasútállomás közelében volt. Ezt is bombatalálat érte, de már az 1944. szeptember 6-i légitámadás során. a kórház egyetlen megmaradt pavilonjában később egy ideig egészségügyi iskola működött, majd az épületet lebontották. Ma ezen a helyen tömbházak állnak. a járványkórházat valamikor a háború után az egykori bábaképezde megmaradt épületeibe költöztették. Kisgyermek koromban már járványkórház volt itt. Csak arra emlékszem, hogy az ablakokban síró kisgyermekek ültek. Az 1950-es években igen sok áldozata volt a gyermekparalízisnek, azaz a járványos gyermekbénulásnak, amelyre nálunk akkor még nem volt védőoltás. Az itteni járványkórházat 2013-ra lebontották, hogy helyébe egy emeletes parkolóház monstrumot építsenek. Az idők során a kórházat övező utcák arculata e kivételtől eltekintve nem sokat változott. Talán csak annyi történt, hogy néhány évtizede mindhárom utcát leaszfaltozták, akár csak az egykori járványkórház előtti kis térséget, amelynek közepén az én időmben még egy téglalap alapú alacsony fémkerítéses füves rész volt. E körül haladt a gyér körforgalom...

A Schubert utcáról gyalogosan az igazságügyi palota melletti kis sikátoron juthattunk el a Traian parkba, míg a járművek a palota másik oldalán levő Tribunalului – azaz Törvényszék – utcán haladtak.

Ady Endre parkja

Az igazságügyi palota előtti térséget a régi váradiak csak Széchenyi térként emlegették, 1945-ben kapta a római császár, Traianus nevét. 1958-ban aztán „átkeresztelték” Ady Endre névére, a nagy magyar költő születésének 80. évfordulója alkalmából. Nem tartott sokáig ez a „gesztus”, talán csak a következő évtized derekáig. Attól kezdve ismét

Traian lett a park neve. Természetesen kilencéves gyermekként nem érdekelt különösképpen, hogy Ady Endréről nevezték el a teret. Pedig egyéb Adyval kapcsolatos események is történtek ebben az időben. a park közepén volt egy érdekes épület, amelynek kirakataiban kitömött állatok és vadászfelszerelések vonták magukra a kíváncsi gyermekszemeket. Az enyémet is. Ki tudta akkor még, hogy ez volt Müller Salamon 1895-ben felépített híres-nevezetes kioszkja. a Mülleráj. Aztán egyik napról a másikra eltűntek a vadászüzlet kirakataiból ezek a tárgyak, a helyiséget bezárták, hogy felújíthassák. Majd csak 1955. november 26-án nyitották meg, de

*A tartományi néptanács épülete,
az egykori igazságügyi palota*

Nagybárad
Széchenyi-tér.

már Ady Endre Emlékmúzeumként. a múzeum kiharcolója, majd „őre” egészen 1958-ban bekövetkezett haláláig Tabéry Géza volt. Itt érte a halál is. Íróasztalára borulva találta meg egy sorkatona, aki a múzeumot jött látogatni. Talán éppen az Adynak tulajdonított íróasztal mellett...

Az emlékmúzeum mögött, egy kör alakú virágágyás közepén 1957 novemberében felállították Ady Endre mellszobrát. Érdekes, erre az eseményre nem emlékszem, pedig már másodikos voltam. Arra ellenben igen, hogy kora nyáron selyemharisnyákból készített lepkefogó hálózattal itt gyűjtöttük a káposztalepkéket. Nem volt nehéz munka, hiszen egymást érték a levegőben ezek a lepkék, olyan sok volt belőlük. a „zsákmányt” aztán egy tű segítségével cérnára fűztük, hogy utána eldobjuk az egészet...

Nem emlékszem arra, hogy már az ötvenes években kiköltöztették volna a bíróságot és a törvényszéket az igazságügyi palotából, hogy itt legyenek a tartományi

néptanács hivatalai. Valószínű, hogy így volt, és a törvénykezés embereinek már ekkor át kellett költözniük az igazságügyi palotával szemben levő egykori ódon megyeházába. De ettől még a törvényszék épületének homlokzatán levő négy – napjainkban felújított – allegorikus szoboralak továbbra is az igazságügyi palota eredeti rendeltetését hirdette: az igazságot, a jogvédelmet, a büntetést és az ítéletet. Ezekből azokban az időkben leginkább csak az utolsó két elvet alkalmazták...

Egyetlen praktikus „előnye” ennek a hivatalcserének az lehetett, hogy a bíróság épülete mellett volt

a börtön, így aztán azt, akit elítéltek, nem kellett sokat utaztatniuk. Ítélet pedig igen sok született az 1950-es évek elején. a koncepciók pereket hosszú börtönévek, esetleg kitelepítések követték. Gyermekként erről nem volt tudomásom, a szülők, ha tudtak is valamit, bölcsen hallgattak a gyermekek előtt, nehogy bárhol valamit is kikottyantsanak később...

Az emlékmúzeum előtt, a park közepén emberemlékezet óta egy bronzba álmódott karcsú nőalak állt a magas talapzaton, égre nyújtott bal kézzel. Ez volt a Mária mennybemenetele szobor, melyet 1888-ban állítottak fel. Bánthatta a megyei elvtársak szemét ez a szobor, s talán emiatt, 1960 augusztusában a városi néptanács utasítására a szobrot a talapzat felső részével együtt a Barátok templomának udvarára szállították. Ott látható ma is. a szobor talapzatának alsó részére pedig Adynak az emlékmúzeum másik oldalán levő mellszobrát helyezték. Azzal már nem törődtek, hogy Vetró Artúr alkotása stílusidegen volt ettől a historizáló talapzattól. Érdekes, annak idején ez az esemény is elkerülte valahogy a figyelmemet.

A szobrot övező kovácsoltvas kerítés körül naphosszat rabló-pandúrt játszottunk, míg az egykori megyeháza előtt levő egysávos aszfaltos úttesten lehetett a legjobban rollerezni. Gépkocsi csak nagy ritkán zavarta meg az önfelelt rollerversenyeket. a régi, háború előtti Ford, Skoda, Opel és egyéb márkájú autóknak talán egyetlen közös tulajdonságuk a fekete színük volt. a néhány hasonló korú taxinak is. Tátott szájjal néztük az egyetlen világos színű – talán szürke –, Pobeda márkájú magántaxit. Egyébként ilyen gépkocsikkal utaztatták a tartomány és a város párt- és állami vezetőit is. Az ötvenes évek derekán a munkásokból lett gyárigazgatóknak még csak régi, háborút megjárt autók jutottak... Nagy szó volt, hogy a városi és tartományi párttitkárok és tanácselnökök új Volga kocsikat kaptak a fenekük alá! De ez már nem sokkal 1960 előtt lehetett. Ekkor már láthattunk IMS terepjárókat is, a szovjet típusú Gaz autók hasonmásait. Gyermekkoromban még a város központjában is járhattak a teherautók. Igaz, nem volt sok belőlük. Láthattunk néhány újabb típust is. Ilyen volt a dízelmotoros Csepel autó, a Prága, a Molotov gépkocsi, majd 1954-től egyre inkább teret nyert a Brassóban – akkor

még Sztálinvárosnak hívták – gyártott SR. a Steagul Roșu, azaz a Vörös Zászló. Úgy emlékszem, a motorháza elején volt is egy fémből készített, vörösre festett kis zászló.

A park nyugati részén még nem terpeszkedett a tér hangulatától idegen többszintes tömbház. Téglakerítés húzódott ott, közepén nagy fakapuval. Eredetileg még a Fő utca sarkára néző Széchenyi szállodához tartozott ez az udvar, de gyermekkoromban, egészen 1955-ig, már a román tannyelvű Gojdu Középiskola tantermei foglalták el az egykori szálloda emeleti részét. Akkor még elégséges volt számukra ennyi osztályterem is. Majd az emeleten lakásokat alakítottak ki, a földszinten üzlethelyiségeket. Jogos lehet a kérdés: mi történt a Gojdu Középiskolának a Körös-part mentén levő épületével, amely mellesleg magyar állami főreáliskolának épült 1896-ban, de helyet kapott benne a polgári iskola is. Nos, az egykori főreáliskola épületében 1955-ig gyorstalpaló munkásegyletemet működtettek a jövőbeni munkáskaderek képzésére – ahogy jóval később megtudtam.

Az Ady téri téglakerítés a börtön irányában egy emeletes épületnél ért véget. Ez utóbbi az egykori Bartsch-ház mellékhomlokzata volt, persze akkor már nem így nevezték a házat. Barátaimmal sokszor megszakítottuk a játékot az épület Fő utca sarki részénél, ugyanis itt volt a bizományi áruház, a „consignația”, melynek kirakataiban sok fantáziát

megmozgató dolgot láthattunk. Később hosszú ideig tejbár működött a helyén. a szűk úttest másik sarkán a neogótikus stílusú Plesz-ház volt – eredetileg a Rimanóczyak tulajdona –, amelynek fűszerüzlete akkor még tele volt illatos, de ízfokozók és tartósítószerrel nélküli felvágottal.

Gyakran fociztunk is Ady parkjában, pontosabban az igazságügyi palota melletti sikátor és az akkori Hübschenberger József (ma Enescu) utca közötti ház előtti, sűrű bukszusbokrokkal körülvett füves részen. Mi már nem rongylabdával játszottunk, mint az előttünk járó nemzedékek, hanem egyszerű gumilabdával. Nem is lett egyikünkől sem focista... Hogy ki volt ez a nehezen kimondható nevű ember, akiről az utcát elnevezték, egyikünk sem tudta, nem is érdekelt bennünket. Állítólag a munkásmozgalomba keveredett nyomdász.

A hosszú, két utca közti, utólag részben átalakított homlokzatú ház eredetileg Ritoók Zsigmond otthona volt. a XIX. század utolsó harmadában ő volt a Királyi Ítéltábla tanácselnöke, a váradi Ügyvédi Kamara elnöke, igen sikeres ügyvéd, aki munkája mellett felkarolta a népoktatás ügyét is, évtizedeken át iskolaszéki elnök, számos egyesület alapító tagja, elnöke, lelkes vezére is. Mindez nem lehetett elegendő a kommunista hatalom birtokosainak, mert bár halála után róla nevezték el a lakóháza és az Ügyvédi Kamara közti egykori Korona utcát, az 1945-től már Hübschenberger József nevét viselte...

Gyakran megfordultam ebben az utcában, tegyem hozzá, sokszor szorongó szívvel, hiszen ilyenkor a 14. szám alatti hosszú földszintes épületbe, Vigh doktornő fogászati rendelőjébe vitt édesanyám. Hogy ez a ház a XIX. század végén még a Wertheimstein famíliáé volt? Honnan tudhattam volna, akárcsak azt, hogy a családot rokoni szálak fűzték a londoni Rothschildokhoz.

A másik, sokkal kellemesebb itteni emlékem az, hogy az ötvenes években még a Ciorogariu ortodox püspökről elnevezett utca (1958-tól Magheru út) sarkán levő iskolában jártam ki az első négy elemi. Az épület régebbi szárnyát még Korona fogadónak építették az 1720-as években, s csak 1899-től lett községi fiúiskola, miután kibővítették a Korona utcai

szárnyal. Természetesen mindezt nem kötötték a nebulók orrára, úgy hiszem, még a tanító néni sem ismerte iskolánk történetét.

A XIX. és XX. század fordulóján még Sztaroveszky utcaként volt ismert a városnak ez az egyik fő útvonala, majd csak 1945-től lett Ciorogariu – amit az ebben az utcában lakó Tompa Misi osztálytársam nemes egyszerűséggel csak „Csorog Áron”-nak nevezett. Az L alakú iskolaépület széles folyosója az udvarra nézett, az osztálytermek a két utca irányába. a tanító néninknek a keresztnévét nem ismertem, mert csak mint Lakatos Lajosné írta alá az ellenőrző könyvecskéket, meg a jutalomkönyveket is. Egyébként Balázs Samu közismert színművész egyik húga volt. a Sztaroveszky utca közepén lakott. Lakóházát, akárcsak az iskolánkat, már rég lebontották, hogy tömbházakat emeljenek a helyükre.

Tisza Kálmántól Lenin nevéig

Amikor a Hübschenberger utcán hazafelé igyekeztem az iskolámból, az Ady parknál egy többszintes szobortalapzat közelében kellett elmennem. a szobrot a két mellékalakkal együtt már rég eltüntették, de a talapzaton még ott virított bevésve Tisza Kálmán neve. Nem tudtuk, kit rejt ez a név, de jó játszólehetőséget nyújtott számunkra a talapzat. Felmásztunk rá, majd leugorva onnan azt kiáltottuk, hogy Tisza Kálmán! Egy idő után kivesték

a nevét, csak egy téglalap alakú mélyedés emlékeztetett a talapzat közepén az egykori miniszterelnök nevére. Biztos vagyok benne, hogy nem miattunk történt, de végül is megtörtént.

Tisza Kálmán bronzszobrát a két mellékalakkal együtt 1942-ben szállították Berettyóújfaluból Nagyváradra, hogy május 5-én állítsák fel ezen a helyen. Szentgyörgyi István szobrászművész ezt az alkotását még az első világháború előtt formázta meg, de utána már nem lehet Nagyváradon felállítani, így került 1928-ban Berettyóújfaluba. Onnan hozták át 1942-ben a megyeszékhelyre, de csak rövid ideig maradhatott, mivel 1945. augusztus 4-én éjjel ledöntötték a talapzatáról.

Állítólag még ebben az évben a Groza-kormány felajánlotta a Magyar Népköztársaság vezetőinek, hogy visszajuttatja

Berettyóújfalunak Tisza Kálmán szobrát. a nagyváradai *Fáklya* napilap 1948. április 14-i számában megírták, hogy a Magyar Minisztertanács nevében nem tartottak igényt a szoborra. Bukaresti nagykövetség még az alapanyagáról is lemondott, mondván: olvassák be, hogy a bronzból megönthessék Petőfi és Bălcescu szobrát. Kérésének első fele – mármint a beolvasztás – azonnal meghallgatásra talált...

A kopár talapzat – ez vált később egyik játszóhelyünké – 1973-ig a helyén maradt. Akkor B. Şt. Delavrancea büsztje került a helyébe.

Tisza Kálmán 1945-ben eltávolított bronzszobra

Az igazsághoz tartozik, hogy a román íróknak már 1934-ben felállították ugyanitt a mellszobrát, de 1940 nyarán a volt román városvezetés elvitte a többi román jellegű szoborral együtt.

De miért került éppen erre a helyre Tisza Kálmán szobra? Nos, ennek az a magyarázata, hogy nem messze tőle volt a Tisza család ősi, provinciális barokk stílusú háza, melynek telke egészen a Körös-partig nyúlt. Sok történelmi esemény kötődik hozzá, egyebek mellett ennek udvarán tartották az első református istentiszteletet a török hódoltság után. Én már nem láthattam, mert születésem előtt tíz évvel lebontották.

Helyén egy sportpálya volt, ahová csak mint néző mehettünk, focizni nem engedtek bennünket. Itt vertek sátrat a városba látogató cirkuszosok is. Ez már sokkal nagyobb szenzációt jelentett számunkra. Sajnos pénzt nemigen adtak a szülők

cirkuszra, emiatt ha csak lehetett, belógtunk az előadásokra. Megegett, hogy többször is...

Gyermekkoromban a térnek a sportpályánál kezdődő elszűkülő szakaszát egészen az egykori Sztaroveszky utcáig Lenin térnek nevezték. Tisza Kálmán halála évétől, 1905-től az egykori miniszterelnök nevét viselte egészen 1920-ig, amikor a moldvai fejedelem, Ștefan cel Mare nevét adták neki. Rövid négy évre még visszatért Tisza Kálmán neve az utcanévtáblákra, hogy 1945-től már Lenin neve díszeljen ott egészen 1990-ig, amikor ezt a parkszakaszt „hozzácsapták” a Traian térhez...